

*А.В. Агапова, В.В. Кординська, студентська,
Криворізький технічний університет*

ПРОБЛЕМА ПОВЕРНЕННЯ ВАЛЮТНИХ КРЕДИТІВ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

Однією із актуальних проблем сьогодення є коливання валютного курсу гривні у співвідношенні до валют інших держав. Проблема стосується всіх секторів суспільного життя, але найбільше вона вплинула на становище громадян, які раніше, особливо минулого року, отримували “валютні кредити” на власні потреби. Тобто це були кредити, які виражалися в іноземній валюті (доларах США, євро тощо). Тому що в останні роки валютний курс був стабільним, у громадян не виникало жодних сумнівів у спроможності повернення коштів, взятих у кредит.

З проблемою повернення кредитів зіткнулися комерційні банки та Національний банк України, тому що відбулося різке збільшення кредитного портфеля банків в іноземній валюті у зв'язку з фінансовою кризою в провідних державах світу.

Така ситуація негативна також і для громадян, оскільки в умовах кризи через непрогнозовану девальвацію гривні зменшився життєвий рівень населення. Його доходи, які виражаються у національній валюті, почали та продовжують падати, що створило реальну проблему неповернення отриманих валютних кредитів. До того ж, значно ускладнила цю проблему ситуація з можливістю здійснення громадянами обміну національної на іноземну валюту.

Одним із шляхів вирішення вищезазначеної проблеми є укладення між банками та позичальниками додаткових угод до кредитних договорів. Основною метою цього є відстрочення термінів погашення заборгованості позичальників або перегляду умов і строків сплати загальної вартості кредиту й процентних ставок. Такі дії є оптимальними, оскільки враховуються інтереси як кредиторів, так і позичальників.

Одним із шляхів вирішення даної проблеми, як показує досвід інших держав, передусім Російської Федерації, ефективному розв'язанню проблеми повернення валютних кредитів може сприяти держава через гарантування майнових прав та інтересів кредиторів і позичальників.

Інший шлях вирішення проблеми повернення валютних кредитів пропонується у законопроекті, внесеному народним депутатом України

М.М. Папієвим “Про заходи щодо захисту інтересів громадян в умовах кризи на валютному ринку України” (зареєстр. від 12.12.2008 № 3477).

Суть цього проекту полягає в тому, що між позичальниками та банком уклалися додаткові договори, згідно з якими позичальники виплачують кредит у гривні за валютним курсом, який був в момент оформлення кредиту. Розглядаючи даний проект, можна значити, що відсутність інформації щодо кількості громадян, розміру відшкодувань не дає можливості спрогнозувати можливі втрати держави від погашення зазначених боргів за рахунок золотовалютних резервів та державного бюджету.

Вирішення проблеми неповернутих кредитів банки воліють перекладати на плечі колекторських компаній. Основне їх завдання – професійне стягнення проблемних заборгованостей.

Проблема повернення кредитів стосується не тільки фізичних осіб, але і банків, і держави, тому потрібні радикальні зміни як у законодавстві, так і в устрої суспільства. Спільними зусиллями ця проблема буде вирішена.